

K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepod.

Nr. 76 24. Września 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Min. lotnictwa W. Brytanii ogłosił 20. IX. raport komisji śledczej w sprawie katastrofy z dn. 4. VII. 43 r. w Gibraltarze, samolotu "Liberator", który wiozł gen. Sikorskiego. Komisja śledcza, w której skład wchodził oficer - lotnik Polak, stwierdziła, że katastrofa nastąpiła wskutek zacięcia się przyrzędu do określenia wznoszenia się aparatu, przez co pilot nie mógł panować nad samolotem. Stwierdzono, że nie było sabotażu. Pilot posiadał wielkie doświadczenie i wysokie kwalifikacje.

Z północno-wschodnich ziem Polski napływają wiadomości o nowej fali bolszewickich desantów. Przybywają nie tylko żołnierze, tworzący całe oddziały, ale także cywilni, przeznaczeni do objęcia w przyszłości administracji na tych terenach. Wszyscy ci wysłannicy rozwijają b. ożywioną działalność komunistyczną i usiłują wzbudzić przychylność ludności dla Sowietów, jedyną dla siebie Polaków poprawną wobec nich postawą. Stosunek ich jednak do Państwa Polskiego jest zdecydowanie wrogi.

"Swit" nawiązując do epizodu, w czasie którego kobieta, w chwili rewizji osobistej pasażerów w pociągu, schowała na sobie rewolwer nieznanego osobiście Polaka, składa hołd polskiej kobiecie za jej bohaterstwo, wytrwałość i ofiarność i wzywa ją do wyruszenia na nowy front - front wychowania naszej młodzieży w której duszach trzeba będzie zniszczyć ślady tych strasznych lat wojny.

"Swit" zauważa, że w Polsce działa szereg band, które nadużywają nazw: Kociuszkowski, Mickiewicz, Dąbrowski itd. i walczą o sprawy komunizmu. Musimy pamiętać, że posługiwanie się świętymi hasłami ma nas wprowadzić w błąd. Niemcy unikają starć z tymi bandami, bo one przyczyniają się do zniszczenia Polski, a to jest wspólnym celem wrogów. "Swit" podaje, że Wanda Wasilewska zarzuca Polakom w kraju i na obczyźnie świadome lub nieświadome współdziałanie z propagandą Goebbelsa. "Swit" przypomina, bohaterską walkę Sił Zbrojnych w Polsce i na obczyźnie, zacięty opór całego społeczeństwa w kraju i pyta, czy to ma

być świadoma, czy nieświadoma współpraca z Niemcami?!

Lbg. Zeit. w artykule p. t. "Praca kulturalna Niemców w Polsce z 22. IX. zalicza do Niemców najlepszych i najbardziej zasłużonych polskich uczonych jak Linde, Lelewel, Balzer, Finkel, Brückner itd. Zdania tych właśnie Polaków o Niemcach świadczą najwymowniej, że z kulturą niem. ich nie łączy, a ich działalność i całe życie nierozdzielnie zespoliło się z Polską.

Dnia 7. IX. został zastrzelony w Warszawie SS ob. führer Büroke komendant Pawiaka znany ze znęcania się nad więźniami. Wyrokiem Sądu specjalnego w Warszawie zostali skazani na karę śmierci B. Pilnik za współpracę z Niemcami, funkcyjariusze policji kryminalnej Det. Konstanty, Gorzech Teodor, Rosmus Antoni, Gedrojć, Mordasiewicz Maria, kapral P.B. Mozelewski Antoni, zawiadowca odcinka kolei w Łowiczu Wojnarowicz Stanisław.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

Czy Niemcy mogą jeszcze wygrać wojnę? Nie! Na wschodzie front przesunął się już o przeszło tysiąc kilometrów, to samo na południu. Niemcy nie mają już żadnych rezerw, tymczasem bolszewicy mają jeszcze silne rezerwy, a armie Anglii i St. Zjednoczonych są prawie jeszcze nie naruszone. Również lotnictwo niem. nie jest w stanie stawić czoła lotnictwu sprzymierzonych! "Observer" zauważa, że pod Salerno udowodniono, że wojska sprzymierzone nie tylko mogą się mierzyć z najlepszymi oddziałami niem. - ale, że Hitler nie ma siły, aby zrealizować swe plany polityczne w Italii.

"Sudney Times" dodaje: Hitler zapowiada, że gdziekolwiek Alianci ośmielą się lądować, to zostaną tam zrzućeni do morza. Pod Salerno byli Niemcy bliscy zrealizowania swych pogroźek, a jednak przegrali. "Nev Chronicle" zwycięstwo to przypisuje zarówno rekordowo szybkiej pomocy VIII-mej armii, jak dzielności V-tej i lotniczej przewadze Aliantów. Operacje tego rodzaju dzielą się na 4 fazy: 1/ to desant, 2/ zaopatrzenie jego, 3/ zadanie klęski wrogowi, 4/ wysłanie zwycięstwa. Teraz jesteśmy pod Salerno w 4 fazie. Toczy się skolei bitwa o Neapol. Wojna zbliża się do ziemi niemieckiej. W tej tragicznej sytuacji Niemcy pocieszają się śmiałym wyzwoleniem

niem Mussoliniego, choć rozkazy jego nie mają już żadnego znaczenia. Nie głoszą już sławy łodzi podwodnych, bo przegrali bitwę o Atlantyk, czego dowodem najwymowniejszym niżnienie stawek ubezpieczeniowych do 4%, najniższej stawki od 1940 r. Milczą o tym, że Kesselring w Italii jest izolowany, że Falkenhorst w Norwegii prawie że jest odcięty, że Dietl w Finlandii jest w fatalnym położeniu, który ulegnie jeszcze pogorszeniu, gdy Bałtyk zamarnie. Na wschodzie zbliżają się Niemcy do błot Prypeci, które rozbijają armie niem. na 2 części. Jeśli Niemcy zechcą łączność między nimi utrzymać, muszą cofnąć front aż na teren Polski. Korespondenci szwedzcy w Berlinie wyrażają pogląd, że jedynym ratunkiem przed zupełną klęską może być dla Niemców tylko wielki odwrót na całej linii frontu.

Mowa prem. Churchilla.

Prem. Churchill wrócił już z Ameryki po 7 tygodniach z żoną, córką i min. informacji. Doczekał się militarnego klęski Niemców. Żadna krytyka, zdaniem "D. Telegraph." nie może zaprzeczyć sukcesów, jakie ostatnio zostały osiągnięte przez narody zjednoczone. Dlatego prem. spotkał się z uznaniem ze strony Izby. Prem. wygłosił 21. IX. w Izbie Gmin przemówienie przyjmowane b. gorąco. Pojawienie się Churchilla powitano szaloną owacją. "Ten rok - mówił prem. - przynosił coraz to nowe sukcesy Aliantom, 23. IX. ub. r. rozpoczął się atak na Rommla pod El Alamein, który dał początek zwycięskiemu marszowi poprzez Cyrenajkę, Trypolis, Tunis, Sycylię do Włoch, marsz wojaż jeszcze trwa. Nie ma w historii przykładu pasma zwycięstw tak kompletnych i ciągłych na przestrzeni czasu podobnie długiego. Równocześnie na froncie wschodnim czerwona armia zadawała ciężkie ciosy Niemcom. Marsz. Stalin miał zawsze ufność, że armia sow. wytrzyma napór wroga i zada mu klęskę. Nigdy nie uważałem operacji w rej. Morza Śródziemnego za zastępczą akcję działań wojennych we Francji, Belgii, czy Holandii. Przeciwnie kampanię afrykańską uznałem tylko za wstęp do właściwego ataku na zachodzie. Front w rej. Morza Śródziem. jest w rzeczywistości trzecim frontem. Drugi nie został jeszcze otwarty, ale możliwość jego powstania ciąży nad wrogiem. Front ten potencjalnie już istnieje i gdy

wspólnie z naszymi sojusznikami uznamy, że nadszedł moment właściwy, front ten będzie utworzony i rozpocznie się masowa inwazja kontynentu europejskiego. Gdy odwiedziłem prez. Roosevelta w zeszłym roku postanowiliśmy wspólnie, że Włochy powinny zostać wyeliminowane z wojny w tym roku. W Casablance opracowany cały plan. Inwazja miała się rozpocząć 15. IX. Po kapitulacji Włoch mogłem na gen. Eisenhowerze przyspieszenie ataku, ostatecznie na 8. IX. lądowanie wojsk pod Salerno stało się dużym sukcesem wojsk amer. i ang. Jest to największa z dotychczas przeprowadzonych operacji tego rodzaju. Nie mogliśmy lądować wyżej jak pod Neapolem ze względu na zasięg myśliwców. Początkowo było planowane lądowanie k. Rzymu, ale okazało się to niemożliwe, bo Niemcy opanowali wszystkie lotniska pod stolicą. Obecnie VIII-ma armia posuwa się na szerokim froncie na północ. Wojska amer. wylądowały na Sardynii, gdzie wspomaganą 4 dywizję włoską, które wyparły Niemców. Francuzi na Korsyce walczą wspólnie z Włochami przeciw Niemcom. Bateria w jednym z portów obsługiwana była przez Francuzów i Włochów, walki w porcie wspomaganie były przez jeden kontrtorpedowiec i jedną łódź podw. franc. Akcję w Italii poprzemy wszelkimi siłami i tak długo, jak będzie potrzeba. Uważam, że postępowanie Włoch do kapitulacji było ludzkie i skuteczne. 25. lipca to dzień pamiętny. Jeszcze Sycylia nie była opanowana, gdy Mussolini, a wraz z nim reżim faszystowski po 20-tnim istnieniu upadł, powalony przez naród włoski. Rząd marsz. Badoglio zdecydowany był zaraz przerwać wojnę i zawrzeć pokój. Akcja obecna w nieczym nie przesądza naszego stosunku do rządu i narodu włoskiego. Naród włoski powinien po zakończeniu działań wojennych znaleźć się w gronie narodów europej. Swoim zachowaniem odkupił on winy, jakie popełnił, prowadzony przez swych przywódców. Teraz musi się przygotować do dalszych cierpień, jakie mu zgotuje zemsta Hitlera. W miarę jednak naszego posuwania się na północ, coraz więcej Włochów będzie wyzwolonych. Co innego z narodem niemieckim. Naród ten dwukrotnie w naszym pokoleniu, a trzykrotnie za naszych ojców wpechnął Europę w kataklizm wojny. Trzonem Rzeszy i źródłem zarazy są Prusy. Narody sprzymie-

rone potrafią się teraz zabezpieczyć przed ponownym ponoszeniem tak ciężkich i krwawych ofiar jak obecnie. Tyrania hitlerowska i militarizm pruski muszą być wyteplone w całym świecie, by uniknąć nowej trzeciej wojny światowej.

Skutki nalotów na Niemcy są b. poważne. System niszczenia centrów przemysłu niem. postępuje wciąż naprzód. RAF zrzucała na Niemcy w ostatnich 12 mies. 3 x większy ciężar bomb niż w ciągu ub. r., zaś w ciągu ostatnich 3 mies. ciężar zrzuconych bomb jest o 50% wyższy, niż w poprzednich miesiącach. Lotnictwo ang. ma 50% samol. więcej niż Rzesza. Do tego należy doliczyć jeszcze lotnictwo am. i sow. Produkcja lotnicza anglosaska przewyższa produkcję Rzeszy przeszło 4-krotnie. Niem. lotnictwo zepchnięte zostało do obrony. Wróg zmuszony jest do zwiększenia produkcji myśliwców kosztem bombowców. Zniszczyliśmy niem. siłę obronną na ziemi i w powietrzu. Przy małych stratach torujemy sobie drogę do całkowitego zniszczenia wszystkich celów wojennych Niemców - dniami i nocą. Cel ten jest możliwy do osiągnięcia w ciągu 1944 r., a wtedy skutki jego będą nieobliczalne.

Walka z łodziami podwod. osiągnęła poważne rezultaty. W ciągu ostatnich 4 mies. na półn. Atlantyku wróg nie zdołał zatopić ani jednego statku handlowego, w pierwszej połowie września nie został zatopiony ani jeden okręt na morzach całego świata! W ub. tygodniu zatopiono na Atlantyku 9 łodzi podwod. niem. Gdy Niemcy atakują konwoje my jesteśmy w stanie atakować łodzie podwodne. Obniżyło się teraz morale d-ców podwodnych łodzi niem. Wielu najdzielniejszych zginęło, lub dostało się do niewoli. Tonaż wybudowanych okrętów handlowych w r. bież. przewyższyła straty o 6 milj. ton. Wkrótce już wyrównamy wszystkie poniesione straty w ciągu całej wojny.

Na konferencji w Quebec zapadły liczne decyzje. Wkrótce min. Eden będzie reprezentował Anglię na konferencji 3 ministrów spr. zagr. Ameryki, Anglii i Zw. Sow. Wszystkie bez wyjątku problemy będą tam omawiane. Jeszcze przed końcem b. roku odbędzie się przepuszczalnie konferencja nasza ze Stalinem. 400-tysięczna armia francuska gotowa jest na bój o wyzwolenie Francji. Najgorętszym

naszym życzeniem jest, aby naród francuski odzyskał swoje stanowisko w Europie. Sam naród franc. będzie sądził tych, którzy poszli na ugodę i współpracę z Niemcami.

Ameryka zdecydowana jest prowadzić wojnę z całą stanowczością. Przyjaźń Angloamerykańska nie była nigdy tak wielka jak obecnie. Na Pacyfiku siły zbrojne Ameryki osiągnęły już przewagę. Miałem sposobność w Ameryce przekonać się, że tamtejsza opinia uważa, że wojna jest dobrze prowadzona. Mam nadzieję, że ta opinia panuje i w Anglii."

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

WSCHÓD: Wojska bolszewickie idą wciąż naprzód. 29. IX. zajęto tysiąc miejscowości, wśród nich Wolisz, a na Ukrainie Sławgorod. 21. IX. wzięto Czernichów, 130 klm. od Kijowa na półn. wschód i Sigielnikowo, 40 klm. od Dniopropietrowska. Ogółem w tym dniu odebrano 1100 miejscowości. 22. IX. zajęto Nowomoskowsk 25 klm. od Dniopropietrowska. Na Kubaniu, po ciężkich walkach zdobyto port Anapa 60 klm. od Noworosyjska. Wojska moskiew. znajdują się w połowie drogi między Briłańskiem a Honlem i zajęły Starydub. 23. IX. wzięto 900 miejscowości, wśród nich Żołotonoszę. Moskale są tylko o 17 klm. od Kijowa. Widać już kopuły i baszty miasta. Niemcy przyznali się do opróżnienia Połtawy. Cofają się za Dniepr. Bolszewicy stoją już nad Dnieprem i gotują się do przepraw, są na 10 klm. od Rosławia. Radio moskiew. donosi, że są już robione przygotowania do ofensywy zimowej. Bolszewicy wierzą, że po sukcesach lotniczych nastąpią sukcesy zimowe. Teraz rozpoczęła się bitwa o przejście przez Dniepr. Na półn. zach. od Kremeńczuka są bolszewicy 8 klm. od Dniepru, a 15 klm. od mostu na Dnieprze k. Zaporozża. Dynidów zdobyto po 12 atakach, kładąc trupem 8 tys. Niemców.

POŁUDNIE: Wojska 5-tej armii zajęły wszystkie wzgórza Sorrenta. Artyleria panuje nad całą drogą Salerno-Neapol. Napływają znaczne posiłki. Zajęto Analfi. Bryt. wojska zmotoryzowane posuwają się z Bari do Foggi, gdzie Niemcy skoncentrowali znaczne siły. Wyspy Ischia i Procida zostały zajęte przez ścigacze włoskie. W Tu-

rynio ostro starcia Włochów z Niemcami. W pobliżu Mediolanu resztki 4-tej armii włos. walcą z Niemcami. Wojska włoskie wysadziły 200 mtr. tunelu Mont Cenis. W Rzymie zabrakło mleka, mięsa i jaj. Kesselring kontynuuje blokadę Watykanu. Anglicy siałym desantem za liniami niem. w Sorrento uwolnili senatora Benetto Croce, znakomitego filozofa z niewoli niem. VIII-na armia zajęła Monte Vicino, San Cipriano, Campanio i ważny węzeł kol. Potenza. Nad Neapolem unoszą się gęste kłęby dymu. Tysiące Włochów z Rzymu i póln. Italii ucieka na tereny, zajęte przez Aliantów. Na Korsyce lądowali prócz Francuzów, Amerykanie. Na Sardynii też. Niemcy odbili Fiume i wtargnęli do Suszaku, w którym trwają zacięte walki. Koło Splitu Niemcy otrzymali posiłki. Ataki ich jednak odparto.

ZACHÓD: Bombowce alian. atakują lotniska we Francji, zwłaszcza w rej. Beauvais. Silny atak przypuszczono na lotnisko pod Paryżem, 22. IX. na Hannover i Clденburg. Nalot na Hannover trwał 30 min. Był to najcięższy nalot tej wojny. 23. IX. w dzień latająca twierdza atakowała Nantes.

IV. RÓŻNE.

Radio węg. przyjęło z uznaniem oświadczenie min. spr. zagr. St. Zjednoczonych, że każdy naród bez względu na swą wielkość ma prawo do własnego państwa. Zdaniem sprzymierzonych Węgrzy mogą ratować się tylko przez zmianę rządu. Z Budapesztu ewakuowano dzieci. Poselstwo włoskie w Finlandii ogłosiło, że uznaje tylko rząd Badoglio.

Prem. Laval wydał nakaz policji stosowania najostrożniejszych środków. Przy próbach ucieczki więźniów należy użyć broni palnej.

Aleksandra Kozłontay, poseł sow. w Szwecji otrzymała rangę ambasadora. Będzie miała więc tę samą rangę, co inni uczestnicy konferencji w Sztokholmie w sprawie odrębnego pokoju z Finlandią.

Amb. am. Standley opuścił Moskwę dla zdania sprawozdań w Waszyngtonie.

Radia podały barwne opisy przybycia floty włoskiej na Malte. Flota prowadzona była przez 2 pancerniki ang. i 18 kontrtorpedowców. Następnie płynęły rzędem włoskie okręty wojenne na dług. 9 klm. Powitała je salwa z 1500 dział.

Defiladę przyjmował admirał Cunningham i d-ca Malty. Wyspa ta wytrzymała 1500 nalotów nieprzyjacielskich. Były takie momenty, że flota ang. miała na morzu Śródziemnym tylko 3 krążowniki. Teraz przejecha przeszło 100 jednostek włos. Adm. Cunningham był zawsze zwolennikiem ataku. Ten 60-letni admirał umie najnowszym zdobycze zastosować odpowiednio. Dziś jest już Cunningham nieograniczonym panem morza Śródziemnego. Wydaje się, że jest to zrzędzeniem sprawiedliwości, że flota włoska przybyła właśnie na Malte, która stała się symbolem - skażą, na której rozbił się faszyzm.

Ojciec św. odmówił przyjęcia wysłannika marsz. Kesselringa, którego wojska wkroczyła na teren Watykanu. Niemcy rozbijają w Rzymie kościoły. Papież traktowany jest jako więzień. Wrogie nastawienie Niemców do Papieża wzrosło od chwili protestu Ojca św. przeciw uniemożliwianiu Włochom dostępu do watykańskiej bazyliki. Marsz. Cavalero, były szef sztabu popełnił samobójstwo, rząd Badoglio kazał go uwięzić, uwolnili go Niemcy i zaproponowali współpracę. Marszałek wolał wybrać śmierć.

Dyplomatyczni przedstawiciele Włoch w Hiszpanii, Szwajcarii, Szwecji, Finlandii i Argentynie opowiedzieli się za rządem marsz. Badoglio. Poselstwo w Szwecji wręcz oświadczyło, że nie uznaje rządu niepochodzącego od króla.

W rozkazie do wojsk niem. okupujących Włochy, Hitler nazywa renegatami i rozkazuje ich traktować bezwzględnie, dając żołnierzom prawo życia i śmierci nad obywatelami. Mienie ich podlega konfiskacie, a mężczyźni i kobiety należy oddawać do pracy przymusowej w Rzeszy.

-----000-----

Na fundusz prasowy złożono w zł.
Stal 50, Mik 20, Tygrys 20, Korona 20,
Zapalniczka 20, Skonieczko 5, Toda 20,
Bożena 30, Rosomak 20, Żrebaczek 20,
Gośó 10, Goering 50, Goków 300, Sokole
Oko 20, J. M. K. 20, Rydz 20.
Wawa farba, Maćko 1000 ark. p. Odra 500
ark. p. i matryce.
Na PUS: Baccarat 1000, Mazepa Brodzki
300, Tarło 20.
Fundusz specjalny: Mietek 20,

-----000-----